

Чортківська гімназія імені Маркіяна Шашкевича

**Опис
педагогічного
досвіду**

вчителя зарубіжної літератури

Михайляк Галини Григорівни

Педагогічне кредо

Головного очима не побачиш, головне бачить тільки серце.

Антуан де Сент-Екзюпері

Мої цінності й ідеали

Любов'ю зіпсувати неможливо.

Я

Колись поет сказав, що у кожного з нас є частина учителя, його сивина і недоспана ніч. Безцінним скарбом є людське життя. Воно дається людині тільки раз, тому так хочеться якомога більше побачити, досягти, створити.

Роль вчителя в житті людини надзвичайно важлива. Мені здається, що справжній вчитель – це людина, яка має не тільки глибокі знання, а ще вміє спілкуватися з дітьми, виховувати їх справжніми, щирими, добрими, працьовитими. Дуже важливо знайти спільну мову з учнями, прислухатися до їхніх думок. Вчитель завжди прагне виховувати у своїх учнів найкращі якості.

Я думаю, що весь духовний спадок, культура і національна самобутність нашого суспільства залежить від учителя. Я вважаю важливим, щоб педагог своїми моральними орієнтирами мав ЛЮБОВ і ДОБРОТУ. Бо без цього, без теплоти серця, неможлива душевна краса.

Думки, які пам'ятаю сама, і якими ділюся :

- Ідеал у самому тобі.
- «Учитель – також людина!» (Анна Гресь). Всі почуття властиві учителю: він страждає, хвилюється, любить.
- «Свобода однієї людини закінчується там, де починається свобода іншої».
- «Любіть не школу, а дітей, які приходять до школи» (П. П.Блонський).
- «Щоб знати своє, потрібно мати з чим його порівняти» (М. Рильський)
- Кожен учень повинен мати можливість самореалізуватись, пам'ятаючи, що він - унікальний.

Мої професійні завдання:

- *Створювати для дитини умови розвитку неповторної індивідуальності, виховувати в неї прагнення до самостійної пізнавальної діяльності.
- *Навчити дітей бути самостійними, незалежними.
- *Формувати в них почуття індивідуальної особистості, яка пишається своїми можливостями.
- *Дати можливість для власного вибору кожному учнем і відповідальності за цей вибір.
- *Підтримувати в дітях віру в те, що кожен з них має певні здібності, важливо лише повірити у власні сили.
- *Підвищувати інтерес учнів до читання творів літературної класики.
- *Досконало оволодіти інтернет-дошкою.

Проблема, над реалізацією якої я працюю

Самовдосконалення та саморозвиток сучасного гімназиста в умовах формування полікультурного середовища через вивчення літератури народів світу.

Обґрунтування проблеми.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич наголошує, що «сучасна школа повинна не тільки дати знання дітям, а й викроїти час на засвоєння матеріалу, прищепити цінності, пояснити, як критично мислити і формувати компетентності, що потрібні людині у житті». «Це має бути цілісна особистість, патріот та інноватор, бо інноваційне мислення потрібне не лише архітектору, науковцю чи інженеру. Інноваційне мислення треба, щоб вирішувати життєві проблеми і не боятися їх, щоб іти до викликів, розкладати проблему на маленькі частини і спокійно її долати». Саме самовдосконалення та саморозвиток впливають на становлення особистості учнів, визначенню їхнього місця в широкому полікультурному просторі, формування їх компетентностей та вмінь їх застосовувати. А володіння педагогічною технологією забезпечує вчителю можливість

організації педагогічного впливу у відповідності з його основним призначенням - переведенням дитини в позицію суб'єкта.

Технологія побудови навчального матеріалу на особистісно - смисловий і емоційно - психологічній основі мені найбільше імпонує.

Особистісно - смислова організація навчального процесу передбачає створення емоційно - психологічних установок. Перш ніж вивчати, наприклад, теоретичний матеріал, можна за допомогою яскравих образів впливати на емоції дітей, створюючи у них ставлення до того, про що піде мова (наприклад, розпочати урок по вивченню творчості М Сервантеса можна з перегляду експресивних танців: українського гопака і іспанського з кастаньєтами) . Навчальний процес виявляється особистісно - орієнтованим.

Метою сучасного уроку зарубіжної літератури стає вже не тільки нагромадження знань, а пошукова діяльність, спрямована на формування вмінь і навичок щодо орієнтації в інформаційному просторі. А відтак нового акценту набуває співпраця вчителя і учня, що будують свою навчально-пізнавальну роботу навколо художнього твору, інформації про нього, його творця та його ролі в світовому культурологічному середовищі. Я намагаюся дотримуватися у своїй роботі **компаративістики(порівняння)**. Порівняльне вивчення художніх творів сприяє розвитку мислення, пам'яті, мовлення учнів, встановленню між ними міжпредметних асоціацій, формуванню умінь оперувати прийомами аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення.

Порівняльне літературознавство спонукає до уважного ставлення до іншого, стимулює бачити не лише себе, свій світ, а й відкривати для себе іншу культуру, літературу, шукати не лише відмінності, а й спільне.

Компаративне вивчення літератур підвищує ефективність навчання, допомагає встановити єдність світового літературного процесу, пізнати учнями національну самобутність своєї рідної літератури очима інших. Твори програми із зарубіжної літератури дають можливість цікаво в імагологічному дусі досліджувати ті чи інші художні образи. Зупинюсь на взаємозв'язках української та світової літератур, впливі світових митців на

українську літературу та українській темі в творчості зарубіжних письменників(спільність тем, образів, взаємин письменників).

Увагу світового письменництва привертала Україна, її державні діячі. Іван Мазепа, Богдан Хмельницький ввійшли в літературу під пером Вольтера, Дж. Байрона, О.Пушкіна, В. Гюго, Р.М. Рільке, який називав Київ – містом Бога (доречно застосування прийому діалогу: учень-учень, учень-вчитель або заочної екскурсії, яку проведе письменник (ось і рольова гра). А Т. Шевченко цінував Гете і німецьку літературу за просвітницьке начало, а доля його Оксани(поема «Сліпа») схожа з Гретхен (із «Фауста»). Обидві божеволіють через одні й ті самі обставини:людську підступність, жорстокість, зло й обман. Тут теж може бути діалог, але у формі листування(згадали епістолярний жанр, характерний для Просвітництва).

Рідну місцевість, наші національні символи та життя українців цікаво побачити очима австрійського письменника Р.М. Рільке, читаючи твір «Пісня про Правду» (7 клас) чи українсько-російського письменника М.Гоголя («Тарас Бульба») (7 клас), чи вивчаючи біографію О. де Бальзака(можна через віртуальний музей «Український Бальзак»).

Література – всеохоплюючий вид мистецтва. Імагологія, безперечно, допоможе через бачення інших подивитися на себе, свою самотність, що називається, зі сторони. Але «я хочу, щоб культура всіх країн проникала до мого дому. Але я не бажаю, щоб мене збивали з ніг»(Махатма Ганді). Важко переоцінити вплив на саморозвиток та самовдосконалення особистості **дослідницьких методів навчання**.

Складовою методу навчання є прийом навчання. Чим багатший арсенал прийомів у структурі методу, тим він повноцінніший та ефективніший. Існує декілька класифікацій методів і, відповідно, прийомів.

Я в своїй педагогічній діяльності використовую **прийоми дослідницького методу**.

Сутність *дослідницького методу навчання* передбачає наступне:

— учитель разом з учнями формулює проблему, на розв'язання якої визначається певний відрізок навчального часу;

— знання учням не повідомляються. Учні самостійно здобувають їх у процесі вирішення (дослідження) проблем, порівнюючи різноманітні варіанти отриманих відповідей. Засоби для досягнення результату також визначають самі учні;

— діяльність учителя потребує оперативного управління процесом розв'язання проблемних завдань;

— навчальний процес характеризується високою інтенсивністю, навчання супроводжується підвищеним інтересом, отримані знання відзначаються глибиною, міцністю, дієвістю.

Дослідницький метод навчання передбачає творче засвоєння знань, виконує досить важливі функції. Він покликаний:

по-перше, забезпечити теоретичне використання знань;

по-друге, оволодіння методами наукового пізнання в процесі пошуку цих методів і використання їх;

по-третє, сприяє формуванню рис творчої діяльності;

по-четверте, є умовою формування інтересу, потреби в такій діяльності.

В результаті дослідницький метод сприяє формуванню повноцінних, добре усвідомлених, оперативно й гнучко використовуваних знань і формуванню досвіду творчої діяльності.

Теоретичне використання знань виразного читання художнього твору і формування рис творчої діяльності було продемонстровано при роботі над проектом «Поезія «срібного» століття» учнями випускного класу, де одним із завдань було читання поезії.

Одним із прийомів дослідницького методу є **фанфік**. І учні 9 класу справились з цим видом роботи.

Дослідницький метод сприяє формуванню інтересу та потреби в творчій діяльності. В 6 класі завдання по поезії О. Некрасова «На смерть Шевченка» Антон Гонтар виконав творчо – склав музику до вірша і вийшла пісня.

Дослідницькі проекти. Так як цей вид дослідження передбачає значної витрати і часу учнів і вчителів, то застосовую його один раз на рік.

Дослідження еволюції Родіона Раскольнікова. Завдання було дане, не вказуючи засіб вирішення. Настя Зазуляк обрала самостійно засоби для вирішення поставленої задачі. Учні 6(10) класу працювали над дослідницьким проектом «Краса», 4(8) успішно справились з проектом «Біблійні образи в мистецтві». Цей вид роботи є надзвичайно багатограним, але він потребує значних затрат часу, енергії як учнів, так і вчителів.

«Література – це керування людського розуму людським родом», стверджував В. Гюго, тому вважаю, що саме уроки зарубіжної літератури якнайкраще сприяють розвитку гімназиста, його вдосконаленню як сучасної особистості. І першим помічником у цьому, звичайно, є книга. Той, хто читає, той розуміє, знає і вміє застосувати знання. Працюючи над обраною проблемою, найчастіше дотримуюсь **принципу комунікативності**. А починаю урок з **«пароля»**. Часто використовую **прийом «мікрофон»**. Розвивати в собі допитливість і спостережливість допоможе гімназистові вивчення біографії письменника з застосуванням **прийому «знайди помилку», «гаряче крісло»**.

Вважаю, що сучасний учень повинен не лише розумітися на епохах і біографіях письменників, а й твердо знати теорію і тоді успішно пройде шлях з «**подоланням перешкод**». Все це разом дає можливість гімназистові впевнено виглядати навіть тоді, коли завдання є для нього неочікуваним, що і підтверджує прийом «**експромт**». І тоді учень готовий до будь-яких ситуацій, як на уроках так і в позаурочний час.

І можна **мандрувати епохами, світами як очно, так і заочно**. А будь-яке завдання, якщо воно, можливо, не під силу одному, то буде вирішено **в парі**. Отримувати знання можна і під час фізкультхвилинки (наприклад, пригадати кількість букв в алфавіті). Колись **презентації** були річчю незвичною, а тепер це – один із необхідних інструментів кожного вчителя так як і **буктрейлер**.

Так як в нашому навчальному закладі однією з родзинок є знання іноземних мов, то діти з задоволенням демонструють свої вміння, виразно і душевно читаючи **поезії мовою оригіналу**, знаючи, що я це дуже люблю.

В мене, як і в кожного з нас, в учительському арсеналі є багато різноманітних прийомів, але найголовнішим я вважаю – **ЛЮБОВ**. І я згідна з Р. Рождественським «всё начинается с любви».

Участь у професійних і творчих педагогічних конкурсах:

2005-2006 н. р. – переможець гімназійного конкурсу «Кращий класний керівник».

2010-2011 н. р. – Всеукраїнський конкурс «Учитель року-2011» номінація «Світова література».

2011-2012 н. р. – Всеукраїнський конкурс «Учитель року-2012» номінація «Етика» Всеукраїнський конкурс «Класний керівник 2012».

2012-2013 н. р. – Всеукраїнський конкурс «Учитель року-2013» номінація «Російська мова»; лауреат II туру.

2014р. – участь у Всеукраїнському конкурсі присвяченому творчості В. Шекспіра (сертифікат)

Позаурочна діяльність з предмета

Якщо хочете чогось навчитись, робіть це!

Роберт Чанк, філософ

1. Курсова робота учениці 6(10) класу Роговської Марини «Українська тематика в творчості зарубіжних письменників» 2010 -2011 н. р.

2. Навчально-дослідницькі проекти:

- «И долго буду тем любезен я народу,
Что чувства добрые я лирой пробуждал...»
(Дослідження життя і творчості О. С. Пушкіна. 5(9) клас);
- Творча робота за повістю Джозефа Редьярда Кіплінга «Мауглі»
«Мій друг...» 1(5) клас;
- Поети «срібного століття» 7(11) клас;
- «Прислів'я нашої родини» 1(5) клас;
- «Давай погуляємо Парижем» 6(10) клас;
- Дослідження категорії Краса 6(10) клас;
- Фанфік 1(5), 5(9) класи;
- Біблійні образи в мистецтві 4 (8) клас.

Віщування

(фанфік (профанфік) Тані Сов'як (5-А) за романом «Євгеній Онегін» О. Пушкіна)

...Ольга вже не шаленіла від радості. З її коханим Уланом останнім часом щось було не так: негаразди на службі, хвилювання і стреси. Але найгірше, що могло статися уже було поруч.

Ольга готувалася спати. Вона сиділа перед дзеркалом і розчісувала своє гарне волосся. Двері до спальні рвучко відчинилися і кремезний незнакомець, як з-під землі, з'явився біля неї і напав на бідолашну пані. Ольга від несподіванки не змогла навіть крикнути, і вже відчула на своїй шиї залізні перуть рук чоловіка. Вона зібралася прощатися з життям, але... раптом пролунав постріл. Вбивця повільно опустився на підлогу і завмер, а Ольга побачила свого чоловіка Улана з пістолетом в руках. Як він вчасно повернувся! Але чому він такий блідий? Чому його так трясє? Ольга скоро все зрозуміла. І це була ще одна трагедія. Її коханий Улан не зміг жити з думкою, що він – вбивця, і покінчив з своїм життям...

Сонячно. Ленський поволі відкриває очі. Він відчуває дотик до своєї руки, озирається. Біля нього сидів ангел, який підготував усе необхідне для поета. Та єдине, що зараз хотілося Ленському, це побачити Ольгу. На щастя, тепер для нього неможливе – можливе, і все, що він забажає – буде здійснено. Все ще той романтик і закоханий чоловік, Володимир вирішив поговорити зі своєю коханою, але.. ця розмова триватиме у її сні.

Ольга, на відміну від Тетяни, снів не бачила. А сьогодні вона заснула з книгою в руках, подарованою юним поетом. І до неї прийшов Володимир (уві сні).

– Вітаю вас, Ольго!

– Невже це ви, Володимире? Я сплю?

– Так, кохана, це лише сон. Як твоє життя без мене? Як чоловік? Щаслива?

– Ох, давно вже щастя я не бачу. Немає Улана, мого чоловіка. Убив та й сам загинув. А я місця собі не знаходжу, я така нещаслива. Благаю, Володимире, допоможи йому. Улан – добра і щира людина. Він зчинив гріх, але задля того, щоб врятувати мене.

– Ольго, я спробую зробити все, що зможу заради тебе і мого кохання.

І Ленський зник. Довго він шукав ангела, а коли зустрів, то благав забрати одну людину із пекла. І врешті-решт отримав дозвіл. Він спустився

глибоко-глибоко. Багато грішників просили його про допомогу. Вразливе серце поета не один раз стискалося від розпачу. Та той, хто йому був потрібен, не зустрічався. Аж ось він побачив двох чоловіків. Один, немов ліниво, про щось говорив іншому. Це були Євгеній і Улан. Ленський упізнав обох. Серце його стиснулось від болю. «Що тут робить Євгеній?! Я не покину його! Я врятую Онегіна, а не Улана!».

Ольга чи Євгеній? Кохання чи дружба? Вибір важкий, він ставить у неймовірно незручне становище, у безвихідь. Ленський підійшов до чоловіків і з теплотою подивився на Онегіна. Та в очах свого друга він побачив байдужість і зверхність. Поет жахнувся від такого погляду, що немов дивився крізь нього і... вмить проснувся.

Це був всього лиш сон. Сон перед дуеллю. Віщий.

Конкурси, олімпіади

Гімназійний багатомовний конкурс «Мова у моєму житті» 2013-2014 н. р.

Участь і результати мого класу:

- Жукова А. 1 місце у номінації «Твір на українській мові»;
- Величко А. 2 місце у номінації «Твір на російській мові»;
- Грабовецька А. 2 місце у номінації «Твір на українській мові»;
- Мельничук С. 2 місце у номінації «Твір на англійській мові»;
- Щвець Л. 3 місце у номінації «Твір на українській мові»;
- Грабовецька М. 3 місце у номінації «Твір на українській мові»;
- Мирончук М. 3 місце у номінації «Твір на українській мові».

Результати Олімпіад

2012-2013 н.р.

№	Прізвище, ім'я	Предмет	Клас	Результат	Етап
1.	Гуменюк Христина	Світ. Літ.	5(9)	6 м.	II
2.	Хлібович Ярина	Світ. літ	5(9)	9 м.	II
3.	Калиній Софія	Світ. Літ.	6(10)	1 м.	II
4.	Гучок Катерина	Рос. мова	5(9)	1 м.; 3 м.	II; III
5.	Майдан Наталя	Рос. мова	6(10)	1 м.; 6 м.	II; III
6.	Лобода Дарина	Рос. мова	7 (11)	2 м.	II

2013-2014 н.р.

№	Прізвище, ім'я	Предмет	Клас	Результат	Етап
1.	Скрипник Маркіян	Світ. Літ.	5(9)	I ст..	III
2.	Жабюк Марія	Світ. літ	6(10)	II ст..	III
3.	Грошева Анастасія	Рос. мова	7(11)	4 м.	III

2014-2015 н.р.

№	Прізвище, ім'я	Предмет	Клас	Результат	Етап
1.	Мироник Тетяна	Рос. мова	5(9)	II ст.	III
2.	Грошева Анастасія	Рос. мова	6(10)	4 м.	III
3.	Нестеренко Роксолана	Рос. мова	7(11)	III ст..	III

2015-2016 н.р.

№	Прізвище, ім'я	Предмет	Клас	Результат	Етап
1.	Данчук Віктор	Рос. мова	5(9)	I ст..	III
2.	Сорокопуд Назарій	Рос. мова	6(10)	II ст..	III
3.	Грошева Анастасія	Рос. мова	7(11)	4 м.	III

2016-2017 н.р.

№	Прізвище, ім'я	Предмет	Клас	Результат	Етап
1.	Белова Софія	Рос. мова	5(9)	4 м.	III
2.	Федорейко Соломія	Рос. мова	5(9)	II ст..	III
3.	Данчук Віктор	Рос. мова			III
4.	Мироник Тетяна	Рос. мова	7(11)	II ст.	III
5.	Сорокопуд Назарій	Рос. мова	7(11)	III ст..	III

Конкурс Sunflower -2016

Список учнів 6 клас

- 1.Байдужа Анастасія
- 2.Білоус Юлія
- 3.Брович Вадим
- 4.Довбенко Софія
- 5.Кушнір Максим
- 6.Хомишин Аліна

Список учнів 7 клас

- 1.Провальна Юлія
- 2.Стельмашук Романна

Список учнів 8 клас

- 1.Андрієшин Софія
- 2.Білик Назар
- 3.Величео Аліна

4.Гамбаль Інна

5.Гануля Олена

6.Грабовецька Анна

7.Грабовецька Марія

8.Дмитрук Христина

9.Каськів Вікторія

10.Ковальчук Вікторія

11.Лемішка Катерина

12.Мельничук Софія

13.Мирончук Марія

14.Теслюк Юлія

15.Тимочко Аліна

16.Харюк Олег

17.Швець Любомир

Список учнів 9 клас

1.Баюк Анастасія

2.Белова Софія

4.Гриців Юлія

5.Гур'єв Валентин

6.Мармураш Антон

7.Колодрубський Роман

Список учнів 11 клас

1.Ваврик Андріана

2.Михайляк Каріна

3.Рибачок Анастасія

4.Чайковська Христина

Робота експертом

1. Експерт ІФЦОЯО по ЗНО з рос. Мови 2014-2015 н.р.
2. Експерт ІФЦОЯО по ЗНО з рос. Мови 2015-2016 н.р.
3. Експерт з визначення підручника «Російська мова» (4-й рік навчання) підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів, обсяг – 260 с. комп'ютерного набору (автори Баландіна Н.Ф., Крюченкова О.Ю.)

Мої виступи

1. Виступ на педраді (грудень 2012)
2. Розвиток творчих здібностей гімназистів шляхом використання дослідницьких методів навчання (виступ на педраді 22/04/2013)
3. Виступ на пер. раді (творчий звіт) 25.03.2013
4. Виступ на серпневій нараді вчителів світової літератури 2014 р.
5. Виступ на серпневій нараді вчителів зарубіжної літератури. 2015 р.

Метод імогології на уроках світової літератури

Список використаної літератури

1. Гресь А. Не методичний посібник для вчителя. – Харків: ТОВ «Видавнича група «Основа», 2011.
2. Коваленко О. «І понад вік триває день...». – Тернопіль: видавництво «Підручники і посібники», 2008.
3. Колесникова І. О. Основи технологічної культури педагога: Науково-методологічний посібник для системи підвищення кваліфікації працівників освіти. – СПб.: «ДРОФА – САНК_ПЕТЕРБУРГ», 2003.
4. Мартинець А. М. Сучасний урок зарубіжної літератури. – Харків: ТОВ «Видавнича група «Основа»», 2005.

5.Портфоліо вчителя. Упорядник Рожнятовська І.М. – Київ: ТОВ «Видавничий дім «Шкільний світ»», 2012.

6.Слободянюк О. М. Урок світової літератури:культурологічний підхід. 5-10 класи. – Тернопіль: ТОВ «Мандрівець», 2012.

7.Штанько Л. І. Світова література. Інтерактивні технології на уроках. 5-11 класи. – 2-ге вид., зі змін. – Тернопіль: ТОВ «Мандрівець», 2011.

Інтернет ресурси:

http://kpip.kbsu.ru/pd/did_lec_11

P.S.

Я люблю число 13.

Коли розпочинається навчальний рік, то я мрію про свято Останнього дзвоника, а з перших днів канікул – не можу дочекатися, коли він продзвенить, сповіщаючи про початок нового навчального року. Боюсь брати учнів першого гімназійного класу, а потім не хочу, щоб вони дорослішали. Кожного року збираюсь поїхати до Києва, щоб пройти Андріївським узвозом, де ходив М. Булгаков, але ... відбувається це лише у мріях. Хочу здивувати своїх рідних приготуванням незвичних страв, а вони чомусь не дивуються, адже знають, що це неможливо, бо їх мама і дружина – вчителька, отже дивуватись можна лише «приготуванням» уроків чи виховних заходів.

Я не знаю, чому в мене так виходить. Але я точно знаю, що моя професія - найкраща і це саме те, що я люблю і хочу робити. А мої рідні розуміють мене і вірять, що колись я обов'язково їх здивую своїми кулінарними шедеврами, і ми разом прогуляємось Андріївським узвозом і в руках у мене буде 13 улюблених темно-червоних троянд.

Михайляк Г.Г.